

Előterjesztő:	
	Hatósági Főosztály vezetője
Tárgy:	A város közterületének rendjével, használatával és hasznosításával kapcsolatos helyi előírásokról szóló rendelet megalkotása
Iktatószám:	97678//2010
Ügyintéző:	Dr. Vizeli Sándor főosztályvezető
Melléklet:	<u>Rendelettervezet</u> <u>Rendelettervezet melléklete</u> <u>Hatályos 46/1999.(XII.23.) Kr. rendelet</u> <u>Hatályos 46/2007. (X. 25.) Ö.r.</u> <u>266/2009. (IX. 26.) Ö.h. határozat</u>
Feladatot jelent:	az Építési Főosztály vezetője a Városfejlesztési Főosztály vezetője a Hatósági Főosztály vezetője Debreceni Közterület Felügyelet vezetője részére
Véleményező bizottság:	Környezetvédelmi Bizottság Pénzügyi Bizottság Városfejlesztési Bizottság Községi ülés Józsai Településrészi Önkormányzat
Egyéb véleményező szerv:	Debreceni Közterület Felügyelet vezetője Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Debreceni Rendőrkapitányság
Törvényességi véleményezés ideje:	2010. május 13.
Törvényességi ellenőrzést végezte:	Dr. Dobi Csaba

Tisztelt Közgyűlés !

A jelen előterjesztés a közterületek rendjét, használatát szabályozó új helyi előírások megalkotására irányul, s része annak az intézkedéscsomagnak, amely a város közterületei rendjének, arculatának, használatának, tisztántartásának, valamint a zöldterületek védelmének önkormányzati szabályait több rendeletben összehangoltan újítja meg.

A közterület használatának és igénybevételeinek szabályozásáról szóló 46/1999. (XII. 23.) Kr. rendelet 10 évvel ezelőtti meghozatalával az Önkormányzat az addigi hatósági engedélyhez kötött közterület használatot polgári jogi szerződéses alapra helyezte. Ennek alapján a közterületek használatának a következő formái alakultak ki:

- a) a közterület díjmentes használata, amely engedélyezést, szerződést nem igényel,
- b) a közterület szerződéses használata díjfizetési kötelezettség mellett.

Az új szabályozás tervezet továbbra is fenntartja ezeket a használati formákat, melyeket külön-külön fejezetben szabályoz. Az előterjesztés egyes új elemei:

1.) Az előterjesztés a közterület használat valamennyi szegmensét felülvizsgálja és a gyakorlati tapasztalatokra építve az előírások végrehajthatóságát javítja. Ezt a követelményt szolgálják az újonnan megfogalmazott értelmező rendelkezések is. Különösen fontos a közterület fogalmának meghatározása: a jelen rendelettervezet a közterület felügyeletről szóló törvény előírásait követi, amely szerint a közterület körébe a közhasználatra átadott magánterületek is beletartoznak. Ez az átadás nem igényel külön szerződést, a tényleges használat módja fejezi ki az ingatlan közhasználatra való megnyitottságát.

2.) A rendelet előkészítése során figyelembe vettük a Magyar Köztársaság Alkotmánybíróságának 19/2010. (II. 18.) AB határozatát, amely a most hatályon kívül helyezendő 46/1999. (XII. 23.) Kr. rendelet 8. § (5) bekezdéséből törölte a "tulajdonosi" szót. Ebből az is következik, hogy a polgármesteri hozzájárulás nem csupán az önkormányzati tulajdonosi jogok, hanem a használattal összefüggő komplex önkormányzati érdekek kifejezését jelenti, melyet a közterület hasznosító szervnek be kell építenie a felekkel kötendő szerződésbe. A rendelet tervezet szerint a szerződéskötéshez a polgármesteri és közútkezelői hozzájárulásokat úgynevezett egyablakos ügyintézővel a közterület hasznosító szerv kéri meg.

3.) Kiemelt jelentőséget kaptak a rendeletben a város arculatára lényegesen hatással bíró közterületi hirdetésekkel, reklámozással kapcsolatos szabályok és az ezekkel kapcsolatos fogalmak körülírásai. A jelen rendelet a közelmúltban módosított helyi építési szabályozási előírásokhoz igazodik. Így például a közterületi hirdetésekre vonatkozó fogalmak többségét ez az új rendelet határozza meg, míg a hirdető berendezések elhelyezésének konkrét építési szabályait a helyi építési szabályzat tartalmazza.

A rendelettervezet öt díjfizetési övezetet határoz meg, s ehhez az övezeti tagozódáshoz igazodnak a közterület hasznosítás speciális (övezetenként eltérő) szabályai.

A tervezett új önkormányzati szabályozás szerint, ha **jogszabályi előírás miatt szükséges a cég- vagy címtábla elhelyezése, továbbá ha üzletfeliratról van szó, ilyen esetekben két darab hirdető berendezés, vagy üzletfelirat elhelyezéséért nem kell díjat fizetni, feltéve, hogy a hirdetés eszköze 10 cm-nél mélyebben nem nyúlik be a közterületbe.** Az ezt meghaladó terjedelem, vagy darabszám miatt díjkötelessé válik az említett hirdetés. Az

elvégzett előzetes vizsgálat szerint az új rendelet tervezet kellően tág határokat biztosít, igen kevés esetben fordulhat elő olyan helyzet, hogy a cég- vagy címtábla, továbbá az üzletfelirat – az érintett személy döntésétől függően - átalakításra szorul, vagy díjköteles lesz.

Egészen más a helyzet **a reklámberendezések közterületi elhelyezése esetén**, mivel ebben a körben nincs az előzőhöz hasonló díjmentes terjedelem, vagy darabszám, azaz, **minden reklámcélú berendezés elhelyezéséért díjat kell fizetni.**

4.) Külön is kiemelendő, hogy a rendeletben a csökkentlátók, a vakok, a mozgáskorlátozottak akadálymentes közlekedési feltételeinek elősegítésére, továbbá a rendezettebb városkép érdekében tiltani javasoljuk azt, hogy járdán, gyalogúton, sétányon úgynevezett megállító táblákat helyezzenek el. Különösen terhelő, ha egy-egy belvárosi épület előtt 4-5 db különböző méretű, formájú táblát helyeznek ki a járdára.

5.) A rendelet tervezetben a korábbiakhoz képest nincs tételes szabály a választás céljából történő plakát elhelyezésre, s a plakátok választás utáni eltávolítására vonatkozóan. A választási és a szabálysértési jogszabályok megfelelően szabályozzák ezt a kérdést, ezért a helyi szabályozás szükségtelen.

A választási plakáton kívül másfajta plakát jellegű közterületi hirdetmény elhelyezését tiltja a rendelet tervezet. Az egyes közterületi politikai tevékenységek során használt színpad, asztal, pult, nem választási célú hirdetés elhelyezése közterület igénybevételi szerződéskötés alá esik.

6.) Az új szabályozás szerint a jövőben a közterületen nem lehet szórólapokat osztani vagy más módon teríteni (kivéve a postaládába helyezést), továbbá matricák kiragasztásával reklámozni. Ilyen esetben a szabálysértés elkövetője a szórólap, a matrica elhelyezője, vagy hirdetmény érdekeltje.

7.) Azokban az esetekben, amikor a közterület használója a használat megszűnése után felhagy a közterületre vitt dolgai birtoklásával, az ennek során otthagyott dolgokkal megvalósuló közterület használat jogellenes. Ha a használó felszólításra önkéntesen nem távolítja el az otthagyott dolgot, ezt a munkát a volt használó költségére a Közterület Felügyelet elvégezteti, s emellett az eltávolításig terjedő időre a volt használó az igénybevételi díjnak megfelelő mértékű úgynevezett használati díjat is köteles megfizetni.

8.) A Közgyűlés, a mindenkor jellemző életviszonyokhoz igazította az előírásokat, s 13 alkalommal módosította a jelenleg hatályos rendeletet, melyek egyikeként - a felügyeleti szerv kifogása alapján - a szabálysértési tényállások és szankciók kiiktatásra kerültek. Ez nem okozott ugyan lényeges szerkezetváltozást, azonban a közterületi rend betartatása szempontjából megnehezült a rendelet alkalmazása.

A jelen előterjesztés többek között ennek az állapotnak a feloldására irányul, s a hatályba lépés után **a nem szerződéses használók körében (a jogosulatlan, valamint a tiltott módon való közterület használókkal szemben) újra lehetőség lesz a szabálysértési szankcionálásra:**

- a.) a jogosulatlan használat körében** a rendelet tervezet szabályozza azt az állapotot, amikor egyébként nem tiltott a közterület használat, arra jogszerűen szerződést lehetne kötni, s ennek ellenére szerződés nélkül vették birtokba a területet;
- b.) a tiltott módon való használat körében** pedig a rendelet tervezet szinte teljes

körűen felsorolja a tilos közterületi magatartásokat, amely e jogszabályszerkesztés révén könnyen követhető.

E két jogellenes magatartáscsoport miatt a jövőben a szabálysértési bírságolás mellett **végső megoldásként az elkövetés eszköze (pl. reklámtábla, árusító pult, napernyő, áru, stb) a szabálysértési hatóság által elkobozhatóvá válik.** Ilyenkor a Közterület Felügyelet, az érintett elkövető költségén az elkobzáshoz elszállíttatja az otthagyt dolgot.

9.) A hatályba léptető rendelkezések egy ütemezett átmenetet biztosítanak a már meglévő szerződések felülvizsgálatára. A nagyobb feladatot az jelenti majd a Közterület Felügyeletnek, hogy a közterületet eddig szerződéskötési kötelezettség nélkül vagy jogosulatlanul használókat azonosítsa, s ahol erre lehetőség van, a szerződéskötésre rábírja. Ehhez szükséges egy előzetes helyszíni felmérés.

A rendelet tervezet az új közterületi rendhez való igazodásra 2011. december 31-ig ad határidőt. A határidő eredménytelen letelte után a közterület jogosulatlan vagy tiltott módon történő használatával szabálysértés valósul meg. Mivel ilyen esetekben nem áll fenn, s nem is jön létre a felek között polgári jogi jogviszony, ezért alkalmazható a szabálysértési elmarasztalás, s a jogellenes közterület használat tárgya elkobozható.

10.) A rendelet tervezet a ma már nehezen tisztázható időpontokban jogellenesen a közterületekre kihelyezett sátorgarázsok további közterületi tárolására nem ad lehetőséget, s nem biztosít ilyen célra szerződéskötési jogosultságot. Ezek a közterület használatok mindig jogellenesek voltak, hiszen sem tulajdonosi, sem közútkezelői hozzájárulást nem kaptak erre a célra az érintettek, s egyébként sem lehetett ilyen célra szerződést kötni. Erre tekintettel a rendelet szerint a sátorgarázsokat el kell távolítani a közterületekről. Az ilyen építmények közterületi elhelyezése szabálysértést valósít meg, s a bírság mellett a sátorgarázs elkobozható, a Közterület Felügyelet pedig a jogosulatlan használatot hivatalból, a sátorgarázs tulajdonosa költségére felszámolhatja.

11.) A rendelet tiltó előírást tartalmaz a közterületi koldulás azon formájára, amely kívül esik a szabálysértési jogszabályban meghatározott körön, azaz nem jár zaklatással, házalással vagy gyermekkorú személy igénybevételével. Az ilyen, a közbiztonságra kevésbé veszélyes, gyakran „néma koldulás”-nak nevezett kéregetés, annak külsőségeivel együtt a közterület rendeltetésellenes felhasználását jelenti. Debrecenben egy sokrétű szociális ellátórendszer működik és ezen kívül ó úgynevezett nappali melegedő áll a rászorulóknak rendelkezésére, ezért a kéregetést, mint közterületi jelenséget indokolt felszámolni. A lehetséges helyi szabályozási körben – a vonatkozó központi szabályozásra figyelemmel - az Önkormányzat nem alkothat az egész városra tiltó rendelkezést, ezért a rendelet tervezet a Nagykörúton belüli területen történő korlátozást tartalmaz.

12.) A üzemképtelen járművek közterületen való tárolására vonatkozóan a KRESZ előírásai 2010. január 1-vel módosultak, ezért indokolt volt - a jelen rendelet tervezet tárgyához egyébként is kapcsolódó - 46/2007. (X. 25.) önkormányzati rendelet egyes rendelkezéseinek módosítása is.

13.) A közterület szerződéses igényvételének díjtételeit ez ideig közgyűlési határozat tartalmazta (legutóbb: 266/2009. (XII. 23.) Ö.h.), melyet évenként fogadott el a testület. Az előterjesztés jogi megfontolásból és célszerűségi okból azt tartalmazza, hogy a díjak mértéke a jövőben a közterület igénybevételi szabályok körében, a rendelet mellékleteként kerüljön

elfogadásra. Az ekként javasolt jogi szabályozással azonos fogalmak, kifejezések kerülnek alkalmazásra. A határozat tartalmának a rendeletbe való beépítése – egy eset kivételével - a díjtételek változtatása nélkül történik. A zsúrizett iparművészeti termékek esetében az eddig érvényes díjtételek 50 %-os mérséklésére teszek javaslatot.

Több, eddig nem szabályozott tevékenység új elemként jelenik meg az igénybevételi szerződéskötéshez kötött esetek között, amelyeknek a díjtételét tartalmazza a rendelet melléklete.

Az igénybevételi díjakról szóló határozat tartalmának a rendelet mellékletébe történő beépítésével oka foggyottá válik a határozat fenntartása, ezért annak hatályon kívül helyezésére teszek javaslatot.

Tisztelt Közgyűlés !

A rendelet tervezetben javasolt szabályok betartatásával a közterület eddigi állapotához képest nagyobb rend, s egységesebb, kulturáltabb városkép alakítható ki.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megtárgyalására és a mellékelt tervezet szerinti új rendelet megalkotására, valamint az alábbi határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat

a Közgyűlés

a Hatósági Főosztály vezetőjének előterjesztésére, az 1990. évi LXV. tv. 8. § (1) bekezdése és a 80. § (1) bekezdése alapján

1.) a 2010. évi közterület igénybevételi díjak övezetenként irányadó mértékének megállapításáról szóló 266/2009. (IX. 26.) határozatot 2010. július 1. napjával hatályon kívül helyezi azzal, hogy a 2010. június 30-áig megkötött közterület igénybevételi szerződések esetében kikötött igénybevételi díjat a szerződés fennállása alatt, de legfeljebb 2010. december 31-ig alkalmazni kell.

2.) Felkéri a Hatósági Főosztály vezetőjét, hogy a határozatról a Debreceni Közterület Felügyelet vezetőjét tájékoztassa.

Határidő: azonnal

Felelős: Hatósági Főosztály vezetője

A határozati javaslat elfogadása minősített többséget igényel.

Debrecen, 2010. május 11.

Dr. Vizeli Sándor
főosztályvezető

